

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลของการสื่อสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอของผู้พูดที่มีวัยต่างกัน ที่มีต่อความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารในเด็กอายุ 5-10 ปี สามารถอภิปรายและสรุปผลการวิจัยตามสมมติฐานที่เสนอไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เด็กที่มีอายุมากกว่าจะมีความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอได้ถูกต้องมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเด็กในแต่ละระดับอายุคือ 6 8 และ 10 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่ว่าจะได้รับข่าวสารจากผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่หรือผู้พูดที่เป็นเด็กก็ตาม โดยมีปฏิกริยาร่วมกัน (interaction effect) ระหว่างเด็กในแต่ละระดับอายุกับวัยของผู้พูด (จากตารางที่ 2 และ 3) ซึ่งพบว่าเมื่อได้รับข่าวสารจากผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ นั้น เด็กในระดับอายุ 6 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กในระดับอายุ 8 และ 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (จากตารางที่ 4) และเมื่อได้รับข่าวสารจากผู้พูดที่เป็นเด็กนั้น เด็กในระดับอายุ 6 และ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กในระดับอายุ 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (จากตารางที่ 5)

ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้นมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้นซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้คือ

ความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารเชิงอ้างอิงในด้านทักษะของผู้ฟัง ซึ่งไวท์เฮอร์สและโซเนนไฮน์ (Whitehurst and Sonnenschein 1985: 1-48) กล่าวว่า พัฒนาการการสื่อสารเชิงอ้างอิงนั้นจะประกอบขึ้นด้วยกลุ่มของทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะเกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ ของเนื้อเรื่องที่สื่อสาร (Substantive skills) ทักษะเกี่ยวกับความสามารถในด้านภาษาและคำศัพท์ต่าง ๆ (Enabling skills) และทักษะเกี่ยวกับกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสาร (Procedural rules) เช่น กฎในการจำแนกความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการอ้างอิง (The Difference rule) กฎในการเรียบเรียงข่าวสาร (The Editing

rule) กฎในการทำความเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสาร (The Comprehension Monitoring rule) เป็นต้น รวมทั้งทักษะทางสังคม (Social Skills) ของเด็กด้วย ซึ่งทักษะแต่ละอย่างนั้นจะต้องอาศัยการสะสมความรู้และประสบการณ์เป็นรายบุคคล นั่นคือต้องอาศัยระยะเวลาในการพัฒนาความสามารถนั่นเอง

พัฒนาการความสามารถในการสื่อสารนั้นจะมีการพัฒนามาจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม เช่น ในวัยทารกนั้น (อายุ 0 ถึง 1 1/2 ปี) ทารกจะเรียนรู้เงื่อนไขที่ทำให้ในการสื่อสารจากการผลัดเปลี่ยนบทบาทกัน (Turn-Taking) โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างมารดากับทารกระหว่างการเล่นเกมต่าง ๆ ซึ่งทารกจะเรียนรู้ได้ว่า ในระหว่างการแลกเปลี่ยนการสื่อสารที่สมบูรณ์นั้นจะต้องมีการสลับบทบาทกันโดยเป็นทั้งผู้พูดและผู้ฟัง เมื่อเด็กโตขึ้นเด็กจะสามารถเรียนรู้ การใช้การสื่อสารด้วยคำพูด เด็กจะมีการได้มาของกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารด้วยการเป็นผู้พูดหรือผู้ฟังที่จะมีการสื่อสารกัน มีความร่วมมือกันในการแลกเปลี่ยนง่ายๆ รวมทั้งมีการผลัดเปลี่ยนบทบาทกัน และมีการใช้ตัวชี้แนะต่างๆ ด้วย และเมื่อเด็กเข้าสู่วัยก่อนเรียนเด็กจะเริ่มมีการพัฒนาทักษะที่ใช้ในการสื่อสารเพิ่มขึ้น และจะมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของ เรื่องที่จะสื่อสารรวมทั้งทักษะในด้านภาษาและคำศัพท์ ตลอดจนทักษะทางสังคมเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เด็กจะเกิดการเรียนรู้ที่จะใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดีขึ้น มีความรู้ที่จะใช้ในการสื่อสารมากขึ้น และมีทักษะในการใช้ภาษาในการสื่อสารมากขึ้นด้วย ความสามารถในการสื่อสารเชิงอ้างอิงของเด็กจึงต้องอาศัยประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัว และจะมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นตามประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นด้วย นั่นคือความสามารถในการสื่อสารเชิงอ้างอิงในด้านการประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้นจะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามลำดับอายุของเด็กนั่นเอง

จากผลการศึกษาที่พบว่าเด็กในระดับอายุ 6 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กในระดับอายุ 8 และ 10 ปี เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ และเด็กในระดับอายุ 6 และ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กในระดับอายุ 10 ปี เมื่อผู้พูดเป็นเด็กนั้นสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้คือ

แพตเตอร์สัน และคณะ (Patterson et al. 1981 : 143-166) กล่าวว่า ทักษะของผู้ฟังในด้านการประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้นเป็นความสามารถของเด็กที่จะจำแนกความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการอ้างอิงออกไปอย่างชัดเจนจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิง (The Difference

rule) และความสามารถในการทำความเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสาร (The Comprehension Monitoring rule) ได้ดี เด็กจึงจะสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ได้รับนั้นว่ามีข้อมูลเพียงพอสำหรับความเข้าใจหรือไม่ ดังนั้นจากผลการศึกษาจึงพบว่า เด็กในแต่ละระดับอายุ ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในแต่ละวัยนั้น จะมีพัฒนาการของกฎที่ใช้ในกระบวนการสื่อสาร และความสามารถที่จะใช้กฎที่ใช้ในกระบวนการสื่อสารต่างกัน โดยเฉพาะกฎที่ใช้ในการจำแนกความแตกต่าง และกฎในการทำความเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสารนั้นจะพัฒนาได้ดีในวัยประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) และเมื่อพิจารณาถึงลักษณะต่างๆ ของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ ข่าวสารคลุมเครือ (ambiguous message) ข่าวสารไม่สมบูรณ์ (incomplete message) และข่าวสารไม่สอดคล้องกัน (inconsistent message) จะพบว่าข่าวสารแต่ละประเภทจะต้องการใช้กฎที่ใช้ในกระบวนการสื่อสารดังนี้คือ

ข่าวสารคลุมเครือ (ambiguous message) จะเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลที่มีลักษณะไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือ และไม่สามารถอธิบายลักษณะของสิ่งที่ต้องการอ้างอิงให้แตกต่างออกไปอย่างชัดเจนจากลักษณะของสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิง นั่นคือเด็กในกลุ่มตัวอย่างจะต้องเลือกลักษณะที่ผู้พูดบรรยายในข่าวสาร โดยที่สิ่งของที่ต้องการให้เลือกนั้นมีสองสิ่ง ซึ่งจะมีสีเหมือนกันแต่มีรูปร่างแตกต่างกัน และข่าวสารของผู้พูดจะบอกเพียงว่าสีของนั้นมีสีอะไรเท่านั้นแต่ไม่บอกว่ามีรูปร่างอะไร ซึ่งผู้ฟังจะต้องตัดสินใจเลือกลักษณะใดสิ่งหนึ่ง ต่อจากนั้นเมื่อผู้วิจัยนำรูปภาพที่เป็นงานของผู้พูด และจะเป็นรูปที่แสดงสิ่งของที่เด็กไม่ได้เลือกมาเปรียบเทียบกัน ซึ่งจะทำให้เด็กสังเกตเห็นได้ว่าสิ่งที่ผู้พูดทำจริง ๆ กับสิ่งที่ผู้พูดบอกให้เด็กทำแตกต่างกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในเงื่อนไขข่าวสารคลุมเครือนี้ การที่เด็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารได้ถูกต้องนั้น เด็กจะต้องสามารถจำแนกความแตกต่างของสิ่งที่อ้างอิงออกจากสิ่งที่ไม่ได้อ้างอิง รวมทั้งต้องเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสารของผู้พูดด้วย นอกจากนี้เด็กยังต้องทราบว่าคุณภาพของข่าวสารของผู้พูดนั้นมีผลต่อการสื่อสารที่ถูกต้องด้วย

สำหรับข่าวสารไม่สมบูรณ์ (Incomplete message) นั้นจะเป็นข่าวสารที่มีลักษณะของข้อมูลไม่สมบูรณ์หรือครบถ้วนตามข้อกำหนด นั่นคือ เด็กในกลุ่มตัวอย่างจะได้รับฟังข่าวสารที่ผู้พูดจะบอกให้ต่อสิ่งของจำนวนเพียง 3 ชิ้นเท่านั้น แต่ข้อกำหนดที่เด็กได้รับนั้นคือเด็กจะต้องต่อสิ่งของจำนวน 4 ชิ้น และเป็นเส้นตรง ดังนั้นเมื่อนำรูปภาพที่เป็นงานของผู้พูดมาเปรียบเทียบกัน

เด็กจะพบว่างานของผู้พูดนั้นมีสิ่งของต่อกันเป็นเส้นตรงอยู่ 4 ชิ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่างานเงื่อนไขข่าวสารไม่สมบูรณ์ถ้าเด็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารได้ถูกต้องนั้น เด็กจะต้องสามารถจำแนกความแตกต่างได้โดยที่เด็กเพียงแต่ตระหนักว่าข่าวสารที่ได้รับ และสิ่งที่ผู้พูดต้องการอ้างอิงถึงนั้นไม่เหมือนกัน นอกจากนี้เด็กยังต้องทราบว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอจะต้องเป็นข่าวสารที่มีข้อมูลสมบูรณ์หรือครบถ้วนตามข้อกำหนดด้วย

สำหรับข่าวสารไม่สอดคล้องกัน (Inconsistent message) จะเป็นข่าวสารที่มีลักษณะของข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดที่เด็กได้รับ นั่นคือผู้พูดต้องการให้เด็กต่อสิ่งของ 4 สิ่ง และเป็นเส้นตรง แต่ข่าวสารของผู้พูดจะบอกให้เด็กต่อสิ่งของ 4 สิ่งแต่ไม่เป็นเส้นตรง เมื่อนำงานของผู้พูดมาเปรียบเทียบกับงานที่เด็กทำ เด็กจะเห็นความแตกต่างกันซึ่งถ้าเด็กจำได้ถึงข้อกำหนด เด็กจะทราบว่าผู้พูดให้ข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกันกับข้อกำหนดที่มีอยู่ และสิ่งที่ผู้พูดทำด้วย เด็กจึงจะประเมินคุณภาพของข่าวสารได้ถูกต้องว่าเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในการที่เด็กจะทราบถึงความไม่สอดคล้องกันของข้อมูล เด็กจะต้องสามารถชักฎที่ใช้นโยบายการสื่อสารได้ดี นอกจากนี้แล้วเด็กยังต้องอาศัยปัจจัยร่วมหลายอย่าง เช่น ความจำ นั่นคือเด็กจะดึงระลึกได้ (recall) โดยใช้ความจำจากความรู้เดิมที่มีอยู่ หรือการสนทนาในอดีต แล้วจึงจะประเมินคุณภาพของข่าวสารในแนวทางที่ตัวเองเคยมีความรู้มาก่อน ซึ่งไวท์เฮอร์สและโซเนนไฮน์ (Whitehurst and Sonnenschein 1985) กล่าวว่า ข่าวสารไม่สอดคล้องกันจะมีความยากมากกว่าข่าวสารอื่น เพราะเด็กจะต้องมีทักษะที่ใช้นโยบายการสื่อสาร ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะสื่อสารมากขึ้น นอกจากนั้นจะต้องมีความสามารถที่จะชักฎที่ใช้นโยบายการสื่อสารได้ดี รวมทั้งเด็กยังต้องการความจำที่เฉพาะเจาะจง (specifically memory) และความสามารถในการประมวลผลข่าวสาร (informative processing) ด้วย ซึ่งจากการศึกษาของเอคเคอร์แมน (Ackerman 1984: 64-92) ได้แสดงให้เห็นว่าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 3 (อายุ 6 และ 8 ปี) จะสามารถปรับปรุงการกระทำ (performance) ได้ดีขึ้น เมื่อได้รับข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกันในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องใช้ความสามารถในการประมวลผลข่าวสาร และโครงสร้างความจำ (storage) มากนัก และความสามารถในการที่จะทราบถึงความสอดคล้องกันของข้อมูลนั้นยังขึ้นกับความยากหรือง่ายของงานที่ได้รับด้วย ดังนั้นการประเมินคุณภาพของข่าวสารไม่สอดคล้องกัน จึงค่อนข้างยากมากกว่าข่าวสารคลุมเครือและข่าวสารไม่สมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้เด็กที่ยังไม่สามารถทำความเข้าใจสาระสำคัญของข่าวสารและการประมวลผลข่าวสารได้ดี จะไม่สามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารไม่สอดคล้องกันได้ถูกต้อง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอแต่ละประเภทนั้น จะมีความยากและง่ายต่างกัน เด็กจะต้องใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดี โดยเฉพาะกฎในการจำแนกความแตกต่าง และกฎที่ใช้ในการทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของข่าวสาร รวมทั้งทักษะอื่น ๆ เช่น ความคิดรวบยอด ความจำที่เฉพาะเจาะจง และการประมวลผลข่าวสาร เป็นต้น เด็กจึงจะสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ได้รับว่ามีข้อมูลไม่เพียงพอกับความเข้าใจได้ถูกต้อง

จากผลการศึกษาที่พบว่าเด็กในระดับอายุ 6 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กในระดับอายุ 8 และ 10 ปี เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ส่วนเด็กในระดับอายุ 8 และ 10 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกัน เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในระดับอายุ 6 ปี นั้นยังไม่สามารถใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดีนั่นเอง ซึ่งไวท์เฮอรัลด์และโซเนนไฮน์ (Whitehurst and Sonnenschein 1985: 21-28) กล่าวว่า เด็กในวัยก่อนเรียน (preschool) หรืออายุประมาณ 3-6 ปี นั้น จะมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่สื่อสาร (Substantive knowledge) ทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร (Enabling Skills) เช่น ความรู้ในด้านภาษาและคำศัพท์ต่าง ๆ มากขึ้น แต่จะยังขาดทักษะเกี่ยวกับความคิดรวบยอดหลายอย่าง และยังมีจำกัดในด้านกระบวนการประมวลผลข่าวสาร (informative processing) รวมทั้งความจำด้วย นอกจากนี้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสาร (Procedural rules) นั้นยังมีการพัฒนาได้ไม่สมบูรณ์ โดยที่เด็กในวัยก่อนเรียนจะเริ่มที่จะมีการพัฒนาความสามารถในการจำแนกความแตกต่างเท่านั้น แต่จะยังไม่สามารถจำแนกสิ่งที่ต้องการอ้างอิงออกไปอย่างชัดเจนจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิงได้ดีเท่ากับเด็กในวัยประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) และเด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของข่าวสารและยังไม่สามารถเรียบเรียงข่าวสารได้ ด้วยเหตุนี้จึงพบได้ว่าเด็กในระดับอายุ 6 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กที่มีอายุมากกว่าคือ 8 และ 10 ปี เนื่องจากเด็กในระดับอายุ 6 ปีนั้นยังไม่สามารถใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดี จึงยังไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของสิ่งอ้างอิงได้ดี รวมทั้งยังไม่สามารถเข้าใจสาระสำคัญของข่าวสารที่ได้รับว่าเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อความเข้าใจด้วย เด็กจึงประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอว่าเป็นข่าวสารที่มีข้อมูลเพียงพอ และเป็นข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว

สำหรับเด็กในระดับอายุ 8 และ 10 ปี นั้น จากการศึกษาพบว่าประเมินคุณภาพข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากว่าเด็กในระดับอายุ 8 และ

10 ปี นั้นเป็นเด็กที่อยู่ในวัยประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) ซึ่งจะมีพัฒนาการของการสื่อสารเชิงอ้างอิงใกล้เคียงกัน ซึ่งไวท์เฮอร์ส และโซเนนไฮน์ (Whitehurst and Sonenschein 1985: 28-29) กล่าวว่า เด็กในวัยประถมศึกษา (อายุ 7-12 ปี) นี้จะมีความก้าวหน้าในด้านเนื้อหาของเรื่องที่จะสื่อสาร และทักษะในด้านคำศัพท์ ภาษา การรับรู้ และทักษะทางสังคมมากขึ้น ดังนั้นเด็กในวัยนี้จะสามารถใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสาร (Procedural Rules) ได้ดีขึ้น นั่นคือเด็กในวัยประถมศึกษานี้จะมีความสามารถในการจำแนกความแตกต่างของสิ่งอ้างอิงออกจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิงได้ดี และสามารถเรียบเรียงข่าวสารของตนเองได้ รวมทั้งสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสารได้ดีขึ้น แต่ยังมีข้อจำกัดบางอย่างในการพัฒนาความสามารถในการทำความเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสารนี้ด้วย คือความสามารถนี้จะขึ้นอยู่กับทักษะที่เฉพาะเจาะจงของแต่ละบุคคล และความต้องการของงาน เช่น ความยากหรือง่าย ที่ใช้ในการสื่อสารนั้น ๆ ด้วย และถึงแม้ว่าผลจากการศึกษาจะพบว่าเด็กในระดับอายุ 8 และ 10 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ แต่เมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอพบว่า เด็กในระดับอายุ 8 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 4.95 ($\bar{X} = 4.95$) และเด็กในระดับอายุ 10 ปี มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 5.55 ($\bar{X} = 5.55$) (จากตารางที่ 1) จะเห็นได้ว่าเด็กในระดับอายุ 10 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องมากกว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของพัฒนาการที่ว่าเด็กที่มีอายุมากกว่าจะสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า ถึงแม้ว่าการศึกษานี้จะไม่พบความแตกต่างระหว่างเด็กในระดับอายุ 8 และ 10 ปี เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่

ผลจากการศึกษานี้ยังแสดงให้เห็นว่าเด็กในระดับอายุ 6 และ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กในระดับอายุ 10 ปี เมื่อผู้พูดเป็นเด็ก และเด็กในระดับอายุ 6 และ 8 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พูดเป็นเด็ก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเมื่อผู้พูดมีวัยต่างกันเด็กในระดับอายุ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี นั้น เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการระหว่างวัยก่อนเข้าเรียน และวัยประถมศึกษาซึ่งจะเป็นช่วงต่อเนื่องของพัฒนาการ เด็กในวัยนี้จึงยังไม่สามารถใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้อย่างสมบูรณ์เต็มที่เท่ากับเด็กในระดับอายุ 10 ปี โดยเฉพาะความสามารถในการทำความเข้าใจสาระ

สำคัญของข่าวสารซึ่งจะขึ้นกับทักษะที่เฉพาะเจาะจงของแต่ละบุคคล รวมทั้งความต้องการของงานที่ใช้ในการสื่อสารนั้นมีมากหรือน้อย เช่น ยากหรือง่ายด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้เมื่อเด็กได้รับข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอโดยเฉพาะข่าวสารที่ต้องใช้การประมวลข่าวสารอย่างมาก เช่น ข่าวสารไม่สอดคล้องกัน เด็กที่ยังไม่มีความสามารถที่จะใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดี และไม่เข้าใจถึงสาระสำคัญของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ นั้น เด็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่ถูกต้อง แต่ถ้าเด็กมีความสามารถที่จะใช้กฎที่ใช้ในการสื่อสารได้ดีแล้ว เด็กจะเข้าใจถึงสาระสำคัญของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ นั้น เด็กก็จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง ดังนั้นจึงพบว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องน้อยกว่าเด็กในระดับอายุ 10 ปี เมื่อผู้พูดเป็นเด็ก แต่จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ทั้งนี้เป็นเพราะอิทธิพลของผู้พูดที่มีอายุต่างกันและความสามารถที่จะใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดีหรือไม่นั่นเอง

สำหรับการที่พบว่าเด็กในระดับอายุ 6 และ 8 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกัน เมื่อผู้พูดเป็นเด็กนั้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า เด็กในระดับอายุ 8 ปี ยังอยู่ในช่วงต้นของวัยประถมศึกษาและช่วงปลายของวัยก่อนเรียน ดังนั้นพัฒนาการของการใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารจึงอาจจะยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ นอกจากนี้ทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น คำศัพท์ต่าง ๆ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ยังพัฒนาไม่มากนัก เด็กในระดับอายุ 8 ปี จึงอาจจะยังขาดทักษะที่จะใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดี รวมทั้งยังไม่สามารถใช้ความรู้ โครงสร้างความรู้ ตลอดจนการประมวลผลข่าวสารได้ดีมากนัก ดังนั้นจึงพบว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกับเด็กในระดับอายุ 6 ปี เมื่อผู้พูดเป็นเด็ก แต่เมื่อพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอพบว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปีมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ($\bar{X} = 3.75$) และเด็กในระดับอายุ 6 ปีมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.2 ($\bar{X} = 3.2$) (จากตารางที่ 1) จะเห็นได้ว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องมากกว่าเด็กในระดับอายุ 6 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของพัฒนาการที่ว่าเด็กที่มีอายุมากกว่าจะสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้องมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า ถึงแม้ว่าการศึกษานี้จะไม่พบความแตกต่างระหว่างเด็กในระดับอายุ 6 และ 8 ปี เมื่อผู้พูดเป็นเด็ก

ดังนั้นผลที่ได้จากการศึกษารังนี้จึงสนับสนุนสมมติฐาน และแสดงให้เห็นว่าความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้นมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นตามลำดับอายุ ซึ่งมีงานวิจัยที่สนับสนุนผลการศึกษาค้นคว้านี้คือ ฟลาวเวลและคณะ (Flavell et al, 1968) แอชเชอร์ (Asher, S.r. 1976) เบียร์สันและเลวี (Bearison and Levy 1977) โรบินสัน และโรบินสัน (Robinson and Robinson 1977a., 1977b) เลมเพอร์สและเอลรอด (Lempers and Elrod 1983) และซิงเกอร์และฟลาวเวล (Singer and Flavell 1987) ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐานที่ 2 วัยของผู้พูดที่ต่างกันมีผลแตกต่างกันต่อความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอของเด็กแต่ละระดับอายุ โดยที่เด็กจะมีความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ เมื่อผู้พูดเป็นเด็กได้ถูกต้องมากกว่า เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่

จากตารางที่ 1 และ 3 พบว่า ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อนี้เพียงบางส่วน กล่าวคือ เด็กในระดับอายุ 6 และ 8 ปีมีความสามารถต่างกันในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอเมื่อผู้พูดมีวัยต่างกัน โดยที่เด็กในระดับอายุ 6 ปี สามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่า เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ส่วนเด็กในระดับอายุ 8 ปีสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่มากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเด็ก และพบว่าเด็กในระดับอายุ 10 ปีประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พูดมีวัยต่างกัน

จากผลการศึกษาที่พบว่า เด็กในระดับอายุ 6 ปีสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ทั้งนี้เป็นผลจากการที่เด็กในวัยนี้ยังมีพัฒนาการของกฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสาร (Procedural Rules) ไม่มากนัก เมื่อได้รับข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอ เด็กในวัยนี้จะยังไม่สามารถจำแนกความแตกต่างได้ดี รวมทั้งยังไม่สามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอด้วย ดังนั้นเด็กเล็กจึงมักใส่ใจต่อปัจจัยอื่นๆของการสื่อสาร หรือบริบทที่เกิดขึ้นในการสื่อสารมากกว่าสาระสำคัญของข่าวสาร ซึ่งในที่นี้คืออายุของผู้พูด

การที่เด็กเล็กประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอเมื่อผู้พูดเป็นเด็กได้ ดีกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่นั้น เนื่องจากว่าเด็กเล็กจะเชื่อว่าผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่และผู้พูดที่เป็นเด็กนั้นมีความแตกต่างกันในด้านสติปัญญาและความสามารถ ดังนั้นเด็กเล็กจึงเชื่อว่าผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่จะต้องมีความสามารถมากกว่าผู้พูดที่เป็นเด็ก มีประสบการณ์มากกว่าและน่าจะฉลาดกว่าเด็ก ด้วยเหตุนี้เมื่อเด็กได้รับข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อความเข้าใจของเด็ก และเด็กไม่สามารถชักกุญที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดีแล้ว เด็กจะไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการอ้างอิง ออกไปอย่างชัดเจนจากสิ่งที่ไม่ต้องการอ้างอิง และเด็กจะยังไม่สามารถเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสารที่ว่าข่าวสารที่ได้รับนั้นมีข้อมูลไม่เพียงพอต่อความเข้าใจ เด็กจึงไม่แน่ใจว่าสิ่งใดคือสิ่งที่ผู้พูดอ้างอิงถึงในข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ นั้น เด็กจึงใช้เกณฑ์ของตัวเองในการตัดสินใจโดยเด็กจะคำนึงถึงบริบทต่างๆที่เกิดขึ้นในการสื่อสารนั้นๆด้วย ซึ่งในที่นี้เด็กจะได้รับข้อมูลว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอนี้เป็นข่าวสารของผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่หรือผู้พูดที่เป็นเด็ก ดังนั้นจึงพบว่าเด็กเล็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอของผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ว่าเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอถูกต้องแล้ว ในขณะที่เด็กเล็กประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอชนิดเดียวกันของผู้พูดที่เป็นเด็กว่าเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากเด็กเล็กคิดว่าผู้พูดที่เป็นเด็กนั้นอาจจะให้ข่าวสารที่ผิดพลาดได้เนื่องจากมีความรู้ความสามารถน้อยกว่าผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งไม่ควรที่จะให้ข้อมูลผิดพลาด เด็กเล็กจึงเชื่อว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอของผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ถูกต้อง (Sonnenschein 1986:166) ด้วยเหตุนี้จึงพบว่าเด็กในระดับอายุ 6 ปีสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่

จากการศึกษาพัฒนาการการสื่อสารเชิงอ้างอิงในหลายๆด้าน พบว่าเด็กเล็กจะเกิดความสับสนไม่แน่ใจระหว่างสิ่งที่ผู้พูดหมายถึงในข่าวสารของผู้พูดกับสิ่งที่ผู้พูดต้องการที่จะอ้างอิงถึงจริงๆ นั้นเป็นสิ่งเดียวกันหรือไม่ในกรณีที่ข่าวสารนั้นมีข้อมูลไม่เพียงพอต่อความเข้าใจของเด็ก (Beal & Flavell 1984; Robinson et al. 1983) และยังพบด้วยว่าเด็กเล็กจะมีพื้นฐานการตัดสินใจว่าข่าวสารนั้นมีข้อมูลเพียงพอต่อความเข้าใจของผู้ฟังหรือไม่ขึ้นอยู่กับอายุของผู้พูดด้วย (Ackerman 1983; Sonnenschein 1984b) ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาที่พบว่าเด็กในระดับอายุ 6 ปีสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของโซเนนไชน์ (Sonnenschein 1986: 164-168) ที่ศึกษาพัฒนาการ

การสื่อสารเชิงอ้างอิงในด้านการตัดสินข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ (Uninformative messages) 3 ประเภท คือ ข่าวสารคลุมเครือ ข่าวสารไม่สมบูรณ์และข่าวสารไม่สอดคล้องกัน ซึ่งพบว่าเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุเฉลี่ย 6 ปี 4 เดือน) ได้ประเมินคุณภาพของข่าวสารคลุมเครือและข่าวสารไม่สอดคล้องกันว่าเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่า เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ในขณะที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (อายุเฉลี่ย 9 ปี 7 เดือน) ประเมินคุณภาพของข่าวสารคลุมเครือและข่าวสารไม่สอดคล้องกันได้ถูกต้อง ไม่แตกต่างกัน เมื่อผู้พูดมีอายุต่างกัน ส่วนข่าวสารไม่สมบูรณ์นั้นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ได้ประเมินคุณภาพของข่าวสารไม่สมบูรณ์ได้ถูกต้อง ไม่แตกต่างกัน เมื่อได้รับข่าวสารจากผู้พูดที่มีอายุต่างกัน โดยที่เด็กเล็กจะประเมินคุณภาพของข่าวสารไม่สมบูรณ์ได้ถูกต้องมากกว่าข่าวสารคลุมเครือและข่าวสารไม่สอดคล้องกันด้วย

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าอายุของผู้พูดมีผลต่อการประเมินคุณภาพของข่าวสารของเด็กเล็ก เช่น การศึกษาของโซเนนไฮน์ และวาร์ทเฮอร์ส (Sonnenschein and Whitehurst 1980 : 371 - 390) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการในด้านการสื่อสารและพบว่าเมื่อผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่เป็นผู้ให้ข่าวสารคลุมเครือ เด็กอายุ 6 ปีจะตัดสินว่าข่าวสารนั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลเพียงพอ แต่ถ้าผู้พูดเป็นเพื่อนที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันเป็นผู้ให้ข่าวสารคลุมเครือ เด็กจะตัดสินว่าข่าวสารคลุมเครือนั้นเป็นข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ

โซเนนไฮน์ (Sonnenschein 1984 : 929 - 935) ยังได้ศึกษาคุณภาพของข่าวสาร 2 ชนิดคือ ข่าวสารที่ให้ข้อมูลมากเกินไป และข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกัน เกี่ยวกับการรับรู้ความมั่นใจของผู้พูด สถานการณ์ที่เกิดขึ้น และวัยของผู้พูดที่แตกต่างกันที่มีต่อข่าวสาร ผลการศึกษาพบว่า ข่าวสารที่ให้ข้อมูลมากเกินไปจะมีประสิทธิภาพ มากกว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกัน เมื่อลำดับการเสนอของข่าวสารมีความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากข่าวสารที่ให้ข้อมูลมากเกินไปมีข้อมูลที่มากกว่าจึงทำให้ง่ายขึ้นสำหรับผู้ฟัง สำหรับข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกันนั้น พบว่าเด็กจะตัดสินว่าเป็นข่าวสารของผู้พูดที่เป็นเด็กมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ และเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ง่ายมากกว่าในสถานการณ์ที่ยาก นอกจากนี้ยังพบว่าในด้านการรับรู้ความมั่นใจของผู้พูดนั้นมีความแตกต่างกันระหว่างเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุเฉลี่ย 6 ปี 10 เดือน) และเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (อายุเฉลี่ย 9 ปี 9 เดือน) เฉพาะในเรื่องนี้ที่ผู้พูดไม่ได้บ่งชี้สิ่งใด โดยเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะตัดสินว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลแตกต่างกันนั้นเป็นข่าวสารจากผู้พูดที่เป็นเด็กมากกว่าผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ และเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ง่ายมากกว่าสถานการณ์ที่ยาก เมื่อผู้พูดเป็นเด็ก ในขณะที่เด็กชั้น

ประถมศึกษปีที่ 4 ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างวัยของผู้พูด ความมั่นใจของผู้พูดและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ เอคเคอร์แมน (Ackerman 1983 : 111 - 127) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของผู้พูดที่มีผลต่อการตัดสินความสอดคล้องของบทความ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุ 6 ปี) เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (อายุ 8 ปี) และผู้ใหญ่ระดับวิทยาลัย ดำเนินการศึกษาโดยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านบทความสั้น ๆ ที่มีสถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างแหล่งที่เป็นบริบท (สถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ฯลฯ) และผู้พูด (ผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ และผู้พูดที่เป็นเด็ก) ต่อจากนั้นกลุ่มตัวอย่างจะประเมินว่าบทความของผู้พูดนั้นมีความสอดคล้องกันหรือไม่ และตัดสินว่าแหล่งที่เป็นบริบท หรือผู้พูดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าผู้ใหญ่จะประเมินความสอดคล้องของข้อมูลโดยอาศัยแหล่งที่เป็นบริบทเพียงอย่างเดียว ในขณะที่เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะประเมินความสอดคล้องของข้อมูล ตามอิทธิพลของผู้พูดด้วย นั่นคือเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (อายุ 6 ปี) จะประเมินว่าบทความของผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่น่าเชื่อถือมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเด็ก ส่วนเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (อายุ 8 ปี) จะประเมินความสอดคล้องของข้อมูลโดยอาศัยทั้ง 2 ปัจจัย

ดังนั้นจะเห็นได้จากผลการศึกษาที่พบว่าเด็กในระดับอายุ 6 ปี มีความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ และจากการศึกษานอกระบบที่สอดคล้องกัน (Sonnenschein 1986, 1984; Ackerman 1983; Sonnenschein and Whitehurst 1980) จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ว่าวัยของผู้พูดที่แตกต่างกันมีผลต่อความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอ โดยที่เด็กจะมีความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ เมื่อผู้พูดเป็นเด็กได้ถูกต้องมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ เฉพาะในเด็กระดับอายุ 6 ปี

สำหรับเด็กในระดับอายุ 8 ปีนั้น ผลการศึกษาพบว่า เด็กในระดับอายุ 8 ปี จะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่มากกว่าผู้พูดเป็นเด็ก ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อนี้ที่กล่าวว่า เด็กจะสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นเด็กมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะมีผลมาจากปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วยนอกจากการที่เด็กยังขาดทักษะที่ใช้ในการสื่อสาร ทักษะที่ซับซ้อนที่ใช้ในกระบวนการสื่อสารเชิงอ้างอิง และการประมวลผลข่าวสารได้ดี รวมทั้งความยากหรือง่ายของ

งานที่เด็กได้รับ (Ackerman 1984 : 64-92) ความไม่พอเพียงของข่าวสาร (Lempers and Elrod 1983: 509 - 515) เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ พัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กในวัยนี้ เช่น ความรู้สึกคุ้นเคย เป็นต้น

การที่พบว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง เมื่อผู้พูดเป็นผู้ใหญ่มากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเด็กนั้นอาจจะเนื่องมาจากพัฒนาการทางสังคมของเด็กในวัยนี้ด้วย ในวัยเด็กตอนกลางและตอนปลายนั้นเพื่อนจะมีความสำคัญและเปรียบเหมือนเป็นตัวแทนของบุคคลที่จะช่วยเหลือและไว้วางใจได้ ความหมายของมิตรภาพคือการช่วยเหลือเกื้อกูลและไว้วางใจซึ่งกันและกัน และเพื่อนจะเป็นบุคคลที่มีบุคลิกลักษณะ เฉพาะเจาะจงตามที่แต่ละบุคคลชอบ (Flavell 1985 : 157) เพื่อนจะมีอิทธิพลต่อเด็กในวัยประถมศึกษาอย่างมากโดยที่เด็กในวัยนี้จะพยายามรวมกลุ่มกันและสร้างโครงสร้างของกลุ่ม รวมทั้งวางมาตรฐานแนวปฏิบัติของคนภายในกลุ่มโดยคุณแบบอย่างในสังคม และการที่เด็กวัยนี้มีพฤติกรรมเช่นนี้ทำให้บางคนเรียกสังคมเด็กวัยนี้ว่าสังคมแห่งความลับ (secret society) (ประไพพรรณ ภูมิพิศาร 2530 : 111) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปีนั้นจะให้ความสำคัญกับเพื่อนเป็นอย่างมากจึงอาจจะเป็นไปได้ว่าเมื่อเด็กในกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถเข้าใจชับวนการใช้ในการสื่อสารได้ดี รวมทั้งยังขาดความสามารถที่จะเข้าใจถึงความสอดคล้องกันของข้อมูล เด็กจึงเลือกที่จะเชื่อผู้พูดที่เป็นเด็กซึ่งหมายถึงเพื่อนที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันมากกว่าผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ นอกจากนี้ความรู้สึกคุ้นเคยยังเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ที่เด็กใช้ในการประเมินคุณภาพของข่าวสารด้วย ซึ่ง เอคเคอร์แมน (Ackerman 1983 : 120) ได้ทำการศึกษาพบว่า เด็กเล็กมีแนวโน้มที่จะเชื่อเพื่อนและความรู้สึกคุ้นเคยกันมากกว่าคนแปลกหน้า เมื่อข่าวสารของผู้พูดบรรยายถึงลักษณะที่เด็กคุ้นเคยมาก่อน ดังนั้นเมื่อเด็กในระดับอายุ 8 ปี ที่ยังไม่สามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง เด็กจึงใช้เกณฑ์ของตัวเองในการประเมินคุณภาพของข่าวสาร โดยเด็กจะประเมินว่าข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ เมื่อผู้พูดเป็นเด็กนั้นเป็นข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว

นอกจากนี้เด็กในระดับอายุ 8 ปี ยังอยู่ในวัยประถมศึกษาตอนต้นซึ่งเด็กในวัยนี้จะเริ่มเรียนหนังสือแล้วและจะใช้เวลาส่วนใหญ่นำมาโรงเรียน ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการอบรมสั่งสอนต่าง ๆ โดยเฉพาะการฝึกวินัยให้กับเด็กครูจะเป็นตัวแบบให้กับเด็ก และที่โรงเรียนครูเป็นผู้นำให้คำแนะนำกับเด็ก เด็กจึงพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของครู และ

ครูยังให้การเสริมแรงด้วยการให้รางวัล ให้คำชมเชยต่าง ๆ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนา (ธีระพร อุวรรณิณ 2530 : 362 - 364) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าครูจะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อเด็กในหลาย ๆ ด้านจึงอาจเป็นไปได้ว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี เมื่อได้รับข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอจากผู้ที่เป็นผู้ใหญ่หรือคุณครู เด็กซึ่งมักจะชินกับการทำงานตามคำสั่งของครูหรือผู้ใหญ่ และ เรียนรู้ ว่าถ้าทำงานได้ถูกต้องจะ ได้รับรางวัล ดังนั้นเด็กจึงมีความตั้งใจในการทำงานให้ถูกต้อง เมื่อคุณครูหรือผู้ใหญ่เป็นคนบอกให้ทำมากกว่า และ เมื่อพบว่าข่าวสารที่ได้รับนั้นมีข้อมูลที่ ไม่เพียงพอต่อความเข้าใจ เช่น ข่าวสารนั้นไม่ได้กล่าวถึงสิ่งที่อ้างอิง หรือข่าวสารนั้นมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน หรือข่าวสารนั้นมีข้อมูลไม่สอดคล้องกัน เป็นต้น เด็กจึงสามารถบ่งชี้ได้ถูกต้อง ส่วนในกรณีที่ผู้พูดเป็นเด็ก หรือเพื่อนซึ่งมีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันนั้นเป็นผู้ให้ข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอ เด็กอาจจะไม่เคยชินกับการทำงานตามคำสั่งเพื่อน และ ไม่ได้คาดหวังว่าจะได้รับการตัดสินว่าถูกหรือผิดหรือได้รับรางวัล ดังนั้นเด็กจึงอาจจะมีความเอาใจใส่ต่อข้อมูลที่ ไม่เพียงพอซึ่งเป็นข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงน้อยกว่าในกรณีที่ผู้พูดเป็นผู้ใหญ่หรือคุณครู ด้วยเหตุนี้เมื่อเด็กได้รับข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอจากผู้ที่เป็นเด็ก และไม่ทราบว่าคุณข้อมูลนั้นไม่เพียงพอต่อความเข้าใจอย่างไร เด็กจึงประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอนั้นว่าเป็นข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าเด็กในระดับอายุ 8 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอของผู้พูดที่เป็นผู้ใหญ่ได้ถูกต้องมากกว่าเมื่อผู้พูดเป็นเด็ก

สำหรับเด็กในระดับอายุ 10 ปีนั้น จากผลการศึกษาพบว่า เด็กในระดับอายุ 10 ปี ประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พูดมีวัยต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในระดับอายุ 10 ปีนั้นมีความสามารถในการใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดี เด็กจึงสามารถประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอได้ถูกต้อง โดยที่เด็กจะสามารถจำแนกความแตกต่างและพิจารณาสาระสำคัญที่มีอยู่ในข่าวสารของผู้พูดเปรียบเทียบกับสิ่งที่ผู้พูดทำ และความจำในการสนทนาและทำความเข้าใจกับสาระสำคัญของข่าวสารในการตัดสินประเมินคุณภาพของข่าวสารนั้นเอง ด้วยเหตุนี้เรืบทที่เกิดขึ้นในการสื่อสาร ซึ่งคือวัยของผู้พูดที่ต่างกันนั้นจึงไม่มีความสำคัญในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ เมื่อเด็กมีความสามารถในการใช้กฎที่ใช้ในขบวนการสื่อสารได้ดี ดังนั้นเด็กในระดับอายุ 10 ปี จึงประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พูดมีวัยต่างกัน ซึ่งผลที่ได้นี้สอดคล้องกับการศึกษาของ โซเนนไชน์ (Sonnenschein 1986: 168) ที่พบว่า เด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (อายุเฉลี่ย 9 ปี 7 เดือน) ประเมินคุณภาพของ

ข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอทั้ง 3 ประเภท คือ ข่าวสารคลุมเครือ ข่าวสารไม่สมบูรณ์ และ ข่าวสารไม่สอดคล้องกัน ไม่แตกต่างกันเมื่อผู้พุดมีอายุต่างกัน

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะพบว่าความแตกต่างในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอเมื่อผู้พุดมีวัยต่างกันนั้นเฉพาะในระดับอายุ 6 ปี และ 8 ปี โดยที่ในระดับอายุ 6 ปี นั้นจะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอเมื่อผู้พุดเป็นเด็กได้ดีกว่าเมื่อผู้พุดเป็นผู้ใหญ่ ส่วนในระดับ 8 ปีนั้นจะประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ให้ข้อมูลไม่เพียงพอเมื่อผู้พุดเป็นผู้ใหญ่ได้ดีกว่าเมื่อผู้พุดเป็นเด็ก ได้แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ นั้นจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนตามวุฒิภาวะ ต้องอาศัยระยะเวลาและประสบการณ์ด้วย นอกจากนี้บริบทที่เป็นอายุของผู้พุดนั้นจะมีความสำคัญในการประเมินคุณภาพของข่าวสารที่ไม่ได้ให้ข้อมูลเพียงพอในกรณีที่เด็กยังไม่สามารถใช้กฎที่ใช้ใน ขบวนการสื่อสาร (Procedural Rules) ได้ดี เช่น ความสามารถในการจับแค้นความแตกต่าง ของสิ่งที่ต้องการอ้างอิง ความสามารถในการทำความเข้าใจในสาระสำคัญของข่าวสาร เป็นต้น รวมทั้งทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการสื่อสารด้วย